

Nr 380.

Av herr Larsson i Hede m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 224, angående den statliga vägorganisationen samt vissa vägväsendet berörande anslagsfrågor.

Kungl. Maj:t har i proposition nr 224 bl. a. hemställt om ett anslag för nästkommande budgetår å 600.000 kronor till Bidrag till byggande av enskilda vägar.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen hade i sitt anslagsäskande hemställt, att 1.000.000 kronor måtte anvisas. Styrelsen hade åberopat dels att inga reservationer kunde beräknas vara disponibla för nästa budgetår, dels att ansökningar, vilka kostnadsberäknats till omkring 9.000.000, inkommit till den 1 oktober 1942.

Departementschefen har anfört två skäl för nedsättningen av anslagsbeloppet. Det ena är, att huvuddelen av administrationskostnaderna fr. o. m. år 1944 kommer att överföras till andra anslag, ett förhållande, vilket förmodligen beaktats av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen vid avgivande av dess förslag till anslag till enskilda vägar. Det andra skälet är, att övriga byggnads- och förbättringsanslag under vägväsendet föreslagits skola undergå avsevärd nedsättning.

Vid bedömande av denna anslagsfråga kan det först och främst vara skäl erinra om, att de enskilda vägarna spela en utomordentligt stor roll för landsbygdens ekonomiska liv och befolkningens trivsel. Bristerna äro alltså mycket stora och det är angeläget att de enskilda vägarna förbättras så snabbt som det låter sig göra. Många som skulle få sina kommunikationsmöjligheter synnerligen förbättrade ha ej ekonomiska möjligheter att själva bestrida kostnaderna. Övrigt vägbyggnadsarbete i stor skala har under de senaste åren fått vidkännas avsevärda beskrningar på grund av minskningen i bilskattemedlen samt nödvändigheten att till förmån för mera angelägna uppgifter begränsa användningen av material, arbetskraft och transportkapacitet.

Det ekonomiska hindret gäller givetvis även anslaget till enskilda vägar. Därvid är dock att uppmärksamma att ett flertal vägdistrikt vid årsskiftet komma att till statsverket överlämna sina överskottsmedel, vilka i vissa fall uppgå till betydande belopp.

I den mån vägdistrikten åstadkommit dessa medel genom en försiktig ut-

giftspolitik i förhållande till utdebiteringen av vägskattemedel, vore det önskvärt, att vägdistriktets skattebetalare finge i viss mån tillgodonjuta de överskott som sålunda uppkommit. En utväg vore att tillåta, att dessa tillgängliga medel, till viss del eller visst belopp, finge användas för bestridande av kostnaderna för enskilda vägar inom distriktets område. Detta kunde ske genom att riksdagen medgav, att av de tillgängliga fonderna sammanlagt kronor 400.000 (skillnaden mellan väg- och vattenbyggnadsstyrelsens och departementschefens förslag) avsattes för att fördelas mellan vägdistrikten i förhållande till deras medel.

Den andra orsaken till begränsningen av vägbyggnadsanslagen, nämligen knappheten på arbetskraft och transportkapacitet, gäller endast i begränsad utsträckning för de enskilda vägarna. Arbetet utföres på ledig tid av bygdens folk, och transportmedlen äro de på gårdarna tillgängliga. Under sådana förhållanden borde detta skäl till begränsning av övriga vägbyggnader icke tillmätas avgörande betydelse vid bedömande av frågan om anslag till de enskilda vägarna.

På grund av det ovan anförda hemställas,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 224 måtte besluta, att till *Bidrag till byggande av enskilda vägar* för budgetåret 1943/44 anvisa ett *reservationsanslag* av kronor 1.000.000.

Stockholm den 15 maj 1943.

David Larsson,
Hede.

John Ericsson.

Einar Andersson,
Hyssna.

James I. A. Dickson.

K. A. Ryberg.

Alarik Hagård.